

فرارو در گفتگو با یک تحلیل‌گر امور بین‌الملل بررسی کرد:

احتمال فرود اضطراری «سوخو ۳۵» در زمین تهران؟!

به طور کلی از دید من دریافت سوخو ۳۵ از روسیه امر مثبتی است. چرا که به افزایش قدرت نظامی و دفاعی کشور کمک می‌کند، اما باید ذکاوت سیاسی به خرج داد که واردات سوخو ۳۵ برای ایران پرهزینه نشود. درباره این که سوخو ۳۵ چه زمانی وارد ایران می‌شود، هیچ اطلاعات دقیقی در دست نیست. اما معتقدم واردات سوخو ۳۵ بعد از ماه اکتبر و مهلت غروب برجام، بیشتر منطقی است تا پیش از این تاریخ. به اعتقاد من اگر خبر دریافت سوخو ۳۵ پس از غروب برجام رسانه‌ای شود، از یک سو مانعی برای لغو تحریم‌های تسلیحاتی و غروب برجام نمی‌شود و از سوی دیگر می‌تواند تثبیت‌کننده لغو تحریم‌ها باشد.

وبسایت خبری - تحلیلی فرارو

farau.com | @fararunews

فرارو- نشریه آمریکایی فوربس، در گزارشی مدعی شده است که روسیه به زودی تعدادی هواپیمای جنگی سوخو ۳۵ تحویل ایران خواهد داد. بر اساس گزارش فوربس، تحویل چند پاک ۱۳۰ آموزشی نشان می‌دهد که احتمالاً در آینده‌ای نزدیک، سوخوهای ۳۵ نیز به ایران تحویل خواهند شد.

به گزارش فرارو، در بخشی از این گزارش به فراز و نشیب‌های قرارداد ایران و روسیه درباره سوخو ۳۵ اشاره شده است. مقامات ایرانی ابراز خوش‌بینی کرده بودند که روسیه در ماه مارس (اسفند-فروردین) سال جاری سوخو ۳۵ را تحویل خواهد داد. از آن زمان، خوشبینی‌ها کاهش یافته است و روسیه به قرارداد خود مبنی بر تامین ۵۰ فروند سوخو ۳۵ به ایران که تهران در سال ۲۰۲۱ پول آن را پرداخت کرده بود، عمل نکرده است.

با این حال از مدتی پیش گمانه زنی‌هایی مطرح شد که ایران حداقل ۲۴ فروند سوخو ۳۵ را که روسیه قبلاً برای مصر ساخته است، دریافت می‌کند، اما این اتفاق نیز تا این لحظه رخ نداده است. برخی تحلیل‌گران معتقدند ممکن است، جنگ اوکراین برنامه‌های تحویل قبلی را مختل کرده باشد. این تاخیرها تا مرحله‌ای پیش رفت که تیرماه سال جاری، امیراشتیانی، وزیر دفاع ایران درباره این سوال که «قرار بود جنگنده سوخو ۳۵ را بخریم» گفت: «بله، قرار بود بخریم. اما یک موقع شما قراری می‌گذارید، اما ممکن است بعد شرایطی پیش بیاید که خودتان توانمندی داشته باشید. منتها این موضوع را داریم بررسی و دنبال می‌کنیم.» این سخنان در شرایطی مطرح شد که بیش از سه سال، پیش شه‌ریار حیدری، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس ایران اظهار داشت که این جنگنده‌ها از روسیه سفارش داده شده و اوایل سال بعد وارد کشورمان خواهد شد.

اکنون و با توجه به احتمال جدی‌تر شدن واردات تعدادی سوخو ۳۵ به کشور، پرسش‌هایی مطرح است: از جمله این که در شرایطی که ایران در حال تنش زدایی با ایالات متحده است، آیا واردات سوخو ۳۵ می‌تواند منجر به تغییری در برنامه‌های توافق شود؟ و آیا با واردات سوخو ۳۵ به کشور شاهد افزایش همکاری‌های تسلیحاتی ایران و روسیه در استانه غروب برجام خواهیم بود؟ **فرارو در راستای پاسخ به این پرسش‌ها با ساسان کریمی، مدرس دانشگاه تهران و تحلیل‌گر امور بین‌الملل گفتگو کرده است:**

اهمیت زمان تحویل سوخو ۳۵ به ایران

ساسان کریمی گفت: «به نظر می‌رسد موضوع سوخو ۳۵ و پهپادها، که در ذات مرتبط هستند، رفته رفته از حالت تهدید، به فرصت تبدیل می‌شوند. آن چه که قبلاً شاهد بودیم، این بود که حساسیت بسیار بالایی از سوی اروپا و تا حدودی ایالات متحده در این زمینه وجود داشت. اما اکنون که خبرهایی درباره مذاکرات پشت پرده ایران و آمریکا در رسانه‌ها منتشر می‌شود، اروپایی‌ها هم سطح اعتراضات خود را کمی کاهش داده‌اند. برخی رسانه‌های غربی نیز شایعات و اطلاعات تایید نشده‌ای را منتشر کرده‌اند که مدعی است ایران قول داده در راستای تنش زدایی با آمریکا، همکاری تسلیحاتی با روسیه را کاهش دهد.»

وی افزود: «به طور کلی از دید من دریافت سوخو ۳۵ از روسیه امر مثبتی است. چرا که به افزایش قدرت نظامی و دفاعی کشور کمک می‌کند، اما باید ذکاوت سیاسی به خرج داد که واردات سوخو ۳۵ برای ایران پرهزینه نشود. درباره این که سوخو ۳۵ چه زمانی وارد ایران می‌شود، هیچ اطلاعات دقیقی در دست نیست. اما معتقدم واردات سوخو ۳۵ بعد از ماه اکتبر و مهلت غروب برجام، بیشتر منطقی است تا پیش از این تاریخ. به اعتقاد من اگر خبر دریافت سوخو ۳۵ پس از غروب برجام رسانه‌ای شود، از یک سو مانعی برای لغو تحریم‌های تسلیحاتی و غروب برجام نمی‌شود و از سوی دیگر می‌تواند تثبیت کننده لغو تحریم‌ها باشد.»

این تحلیل‌گر سیاسی گفت: «به نظر می‌رسد اگر تحویل سوخوها به زودی انجام شود، در چارچوب سیاست موازنه انجام می‌شود، یعنی تعامل ایران و ایالات متحده برای بازگشت به برجام می‌تواند باعث به رقابت افتادن بیشتر مسکو شود، هرچند متاسفانه ما در سیاست موازنه به طور اصولی عمل نکرده‌ایم و ضعف‌هایی در این زمینه داریم. به دلیل همین عدم اجرای درست سیاست موازنه است که گاهی تبدیل به شریک ارزان برای روسیه و چین می‌شویم. این که ما با چین و روسیه همکاری‌های زیادی داشته باشیم مثبت است، اما در کنار این همکاری‌ها باید در چارچوب سیاست موازنه با اروپا و آمریکا نیز پیش برویم. بر همین اساس می‌گویم که تاریخ تحویل سوخو ۳۵ مهم است.»

وی افزود: «در شرایط فعلی، انتشار خبر تحویل سوخو ۳۵ از خود تحویل، مهم‌تر به نظر می‌رسد؛ بنابراین ممکن است حتی انتشار این خبرها درباره سوخو ۳۵ توسط فوربس، با هدف ایجاد مشکل در غروب برجام باشد و چنین فرضیه‌ای نیز، دور از ذهن نیست. به طور کلی اروپا، بهانه لازم را برای کارشکنی در غروب برجام دارد. این بهانه عمدتاً معطوف به ادعای کشورهای اروپایی در باره پهپادهای ایرانی و جنگ اوکراین است. اما نگاه اصلی اروپا به سمت واشنگتن است و نه مسکو. در واقع فرمان‌های اصلی برای حرکت از سمت واشنگتن مطرح می‌شود.»

در حل مناقشات پهپادی کم کاری کردیم

این مدرس دانشگاه تهران گفت: «دولت بایدن به واسطه این که مشروعیت لازم را در فضای سیاسی جهان غرب دارد، توان اجماع و اقلان سازی بالایی دارد. بنابراین، به این شکل نیست که رقابت بین ایران و اروپا در واشنگتن وجود داشته باشد. رقابت بین مصلحت سنجی واشنگتن و بروکسل است. پروژه اتحادیه اروپا، امنیتی سازی ایران نیست که بخواهد به هر شکلی که شده ایران را تحت فشار قرار دهد. اگر به طور مشخص، آمریکایی‌ها چراغ سبزی به اروپایی‌ها بدهند که: «در باره موضوعات مورد نگرانی اروپا صحبت‌هایی انجام شده و قول‌هایی از ایران گرفته شده است»، بعید است که اروپایی‌ها در پی تشدید فشار در موضوع ایران باشند. به شکل موازی مقامات ایران نیز پس از مدت‌ها، به این نتیجه رسیده‌اند که برجام باید احیاء شود. اولویت بایدن پیش از آغاز انتخابات، احیای برجام به معنای حقوقی آن نیست، بلکه وی به دنبال یک توافق نانوشته و غیرعلنی برای «انجماد در برابر انجماد» و حفظ آرامش است. در حالی که این نوع توافق کمترین میزان منافع را برای ما دارد، چرا که میزان نیاز ما به رفع تحریم‌ها به لحاظ حقوقی، قانونی و حتی روانی بسیار بالا است و این سطح توافق برای ما کافی نیست. حتی اگر فروش نفت و برخی دیگر از شرایط هم احیا شود، باز هم تا عادی سازی کامل فاصله خواهیم داشت.»

وی افزود: «حل مسئله پهپادها و ادعای اروپایی‌ها درباره همکاری پهپادی ایران و روسیه در جنگ اوکراین، به یک توان کارشناسی و دیپلماسی حرفه‌ای نیاز دارد که باید در سطوح بالای وزارت امور خارجه پیگیری شود. متأسفانه اگرچه بارها آقایان امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه و کنعانی سخنگوی وزارتخانه، این موضوع را تکذیب کرده‌اند، اما شاهد توان اقلان سازی برای حل مسئله پهپادها نبوده‌ایم. اگر قرار باشد تمامی موضوعات را جمع بندی کنم، معتقدم، مزایای ورود سوخوها برای کشور بیشتر از معایب است و حتی حدس می‌زنم این واردات، با چراغ سبز آمریکا به ایران نیز همراه شده است. اما یکبار دیگر اشاره می‌کنم که فرضیه دیگری نیز وجود دارد؛ ممکن است که هدف اصلی پشت انتشار این اخبار درباره سوخو ۳۵، بر هم زدن مسیر تنش زدایی ایران و آمریکا باشد.»